

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

HOÀNG THỊ THẢO

**THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CÔNG TÁC
TUYÊN TRUYỀN, HỖ TRỢ NGƯỜI NỘP THUẾ TRONG CƠ CHẾ
TỰ KHAI TỰ NỘP THUẾ TẠI TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Chuyên ngành: **Quản lý kinh tế**

Thái Nguyên – 2012

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

HOÀNG THỊ THẢO

**THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CÔNG TÁC
TUYÊN TRUYỀN, HỖ TRỢ NGƯỜI NỘP THUẾ TRONG CƠ CHẾ
TỰ KHAI TỰ NỘP THUẾ TẠI TỈNH THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: **Quản lý kinh tế**

Mã số: 60 34 01

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học:

TS. Hoàng Thị Thu

Thái Nguyên - 2012

LỜI CAM ĐOAN

Tên tôi là Hoàng thị Thảo, Tôi được công nhận là học viên cao học khóa 7 (2010-2012) của trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh theo quyết định số 369/QĐ-SĐH ngày 22/4/2010 của Giám đốc Đại học Thái Nguyên.

Sau thời gian học tập và thực hiện đề tài nghiên cứu, đến nay tôi đã hoàn thành chương trình học tập theo quy định và hoàn thành luận văn Thạc sĩ. Tôi xin cam đoan luận văn thạc sĩ với đề tài mang tên: ***“Thực trạng và giải pháp nâng cao công tác tuyên truyền, hỗ trợ người nộp thuế trong cơ chế tự khai, tự nộp thuế tại tỉnh Thái Nguyên”*** là công trình nghiên cứu của riêng tôi, số liệu nghiên cứu thu được từ thực nghiệm và không sao chép.

Học viên

Hoàng thị thảo

LỜI CẢM ƠN

Sau thời gian học tập và thực hiện đề tài nghiên cứu, đến nay tôi đã hoàn thành chương trình học tập theo quy định và hoàn thành luận văn Thạc sĩ với đề tài mang tên: ***“Thực trạng và giải pháp nâng cao công tác tuyên truyền, hỗ trợ người nộp thuế trong cơ chế tự khai tự nộp thuế tại tỉnh Thái Nguyên”***

Tôi xin phép được bày tỏ lời cảm ơn:

Trước tiên, xin chân thành cảm ơn TS Hoàng Thị Thu đã tạo mọi điều kiện, hướng dẫn tận tình trong suốt quá trình nghiên cứu và thực hiện đề tài.

Xin chân thành cảm ơn các thầy cô giáo Khoa sau Đại học, các thầy cô giáo bộ môn và Hội đồng chấm đề cương luận văn đã tham gia phê bình, đánh giá, đóng góp ý kiến để tôi có cơ hội chỉnh sửa, bổ sung luận văn có giá trị cao hơn.

Tôi xin chân thành cảm ơn Cục thuế Thái Nguyên đã tạo điều kiện cho tôi trong quá trình nghiên cứu: thu thập số liệu, tham khảo tài liệu để có những tư liệu, dữ liệu phục vụ cho việc hoàn thiện luận văn, gửi lời cảm ơn đến Phòng tuyên truyền, hỗ trợ người nộp thuế thuộc Cục thuế Thái Nguyên đã nhiệt tình giúp đỡ trong quá trình điều tra khảo sát, thu thập thông tin thực tế tại địa phương.

Xin gửi lời cảm ơn chân thành đến các bạn đồng nghiệp, các bạn cùng lớp, cùng khoá đã giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu đề tài.

Một lần nữa, tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên- 2012

Học viên

Hoàng Thị Thảo

MỤC LỤC

	Trang
Trang phụ bì	
Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục	iii
Danh mục chữ viết tắt	viii
Danh mục các bảng, biểu	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Sự cần thiết phải nghiên cứu	3
2. Mục tiêu nghiên cứu	4
<i>2.1. Mục tiêu chung</i>	<i>4</i>
<i>2.2. Mục tiêu cụ thể</i>	<i>4</i>
3. Đối tượng và Phạm vi nghiên cứu	4
<i>3.1. Đối tượng nghiên cứu</i>	<i>4</i>
<i>3.2. Phạm vi nghiên cứu</i>	<i>5</i>
4. Những đóng góp mới của luận văn	5
5. Kết cấu đề tài nghiên cứu	5
CHƯƠNG 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ THUẾ VÀ CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN, HỖ TRỢ NGƯỜI NỘP THUẾ TRONG CƠ CHẾ TKTN THUẾ	6
1.1. Khái niệm và đặc điểm của thuế	6
1.1.1 Khái niệm về thuế	6
1.1.2. Phân loại thuế	7
<i>1.1.2.1 Phân loại theo đối tượng chịu thuế</i>	<i>7</i>
<i>1.1.2.2 Phân loại theo phương thức đánh thuế</i>	<i>8</i>
1.1.3. Đặc điểm của thuế	9
<i>1.1.3.1 Tính bắt buộc</i>	<i>9</i>
<i>1.1.3.2 Tính không hoàn trả trực tiếp</i>	<i>9</i>
<i>1.1.3.3 Tính pháp lý cao</i>	<i>9</i>
1.1.4. Chức năng của thuế	10

1.1.4.1 Chức năng huy động nguồn lực tài chính cho nhà nước	10
1.1.4.2 Chức năng điều tiết kinh tế	10
1.1.5. Hệ thống thuế ở Việt Nam	11
1.2. Những vấn đề cơ bản về cơ chế tự khai, tự nộp thuế	12
1.2.1. Khái niệm và đặc điểm về cơ chế tự khai, tự nộp thuế	12
1.2.1.1. Khái niệm	12
1.2.1.2. Đặc điểm	12
1.2.2. Điều kiện để thực hiện cơ chế tự khai, tự nộp thuế	13
1.2.2.1. Hệ thống luật thuế phải thực sự minh bạch, người dân có thể dễ dàng tiếp cận và tìm hiểu chính sách thuế	13
1.2.2.2. Trình độ dân trí cao, sự hiểu biết và tuân thủ pháp luật của người dân tốt, công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật đạt hiệu quả thiết thực	13
1.2.2.3. Các cơ quan hành pháp phải có năng lực cao và phối hợp tốt với cơ quan thuế trong công tác quản lý hành chính	13
1.2.2.4. Các thủ tục như đăng ký thuế, kê khai, nộp thuế, hoàn thuế, phải đơn giản. Các chương trình thanh tra thuế và cưỡng chế thuế phải có hiệu quả và hiệu lực.	14
1.2.2.5. Cần có chế tài pháp luật đủ nghiêm để răn đe các hành vi, vi phạm	14
1.2.3. Ưu điểm của cơ chế tự khai, tự nộp	14
1.2.3.1 Tiết kiệm thời gian, công sức	14
1.2.3.2 Tiết kiệm chi phí quản lý hành chính về thuế	15
1.2.3.3 Nâng cao trách nhiệm pháp lý của đối tượng nộp thuế	15
1.2.3.4 Tạo tiền đề nâng cao hiệu quả công tác của cơ quan Thuế	15
1.2.4. Hạn chế của cơ chế tự khai, tự nộp	16
1.2.4.1. Nguy cơ trốn lậu thuế, thất thoát thuế lớn nếu trình độ dân trí thấp và không có biện pháp quản lý thuế phù hợp	16
1.2.4.2. Đòi hỏi cao về cơ sở vật chất và trình độ quản lý của các cơ quan Nhà nước.	17
1.2.5. Đổi mới hoạt động thanh tra - dịch vụ tuyên truyền, hỗ trợ và hướng dẫn nhằm đáp ứng yêu cầu của cơ chế tự khai, tự nộp	17

1.3. Công tác tuyên truyền, hỗ trợ NNT trong cơ chế TKTN thuế	18
1.3.1. Khái niệm và sự cần thiết của công tác tuyên truyền, hỗ trợ NNT	18
1.3.2. Mục đích, vai trò của công tác tuyên truyền, hỗ trợ NNT trong cơ chế TKTN thuế	20
<i>1.3.2.1. Mục đích</i>	20
<i>1.3.2.2. Vai trò của công tác tuyên truyền, hỗ trợ NNT</i>	22
1.3.3. Các hình thức tuyên truyền, hỗ trợ NNT	25
<i>1.3.3.1. Các hình thức TTHT gián tiếp</i>	26
<i>1.3.3.2. Các hình thức TTHT trực tiếp</i>	27
1.4. Kinh nghiệm về công tác tuyên truyền hỗ trợ người nộp thuế ở nước ngoài và trong nước	29
1.4.1. Kinh nghiệm ở nước ngoài	29
<i>1.4.1.1. Kinh nghiệm của Cục thu nội địa Singapore (IRAS)</i>	29
<i>1.4.1.2. Kinh nghiệm của cơ quan thuế Australia (ATO)</i>	31
1.4.2. Kinh nghiệm ở Việt Nam	33
1.4.3. Kinh nghiệm của Cục thuế Hà Nội	36
CHƯƠNG 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	39
2.1. Các câu hỏi nghiên cứu	39
2.2. Mô hình nghiên cứu giả định	39
2.3. Phương pháp nghiên cứu	40
2.3.1. Phương pháp thu thập thông tin	40
<i>2.3.1.1. Phương pháp thu thập thông tin thứ cấp</i>	40
<i>2.3.1.2. Phương pháp thu thập thông tin sơ cấp</i>	41
2.3.2. Phương pháp tổng hợp, xử lý số liệu	43
<i>2.3.2.1. Đối với thông tin thứ cấp</i>	43
<i>2.3.2.2. Đối với thông tin sơ cấp</i>	43
2.3.3. Phương pháp phân tích thông tin	44
<i>2.3.3.1. Phương pháp phân tổ</i>	44
<i>2.3.2.2. Phương pháp so sánh</i>	44

2.4. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	44
CHƯƠNG 3. PHÂN TÍCH THỰC TRẠNG CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN, HỖ TRỢ NNT TRONG CƠ CHẾ TKTN THUẾ CỦA TỈNH THÁI NGUYÊN	45
3.1. Đặc điểm Tỉnh Thái Nguyên	45
3.1.1. Điều kiện tự nhiên	45
3.1.2. Tình hình kinh tế - xã hội chủ yếu	46
3.1.3.Đánh giá chung	48
3.2. Tổng quan chung về công tác TT,HT NNT của tỉnh Thái Nguyên.	48
3.2.1. Công tác TTHT thuế tại Việt nam	48
3.2.2. Công tác TTHT thuế tại Thái Nguyên	51
3.2.3.Các nhân tố ảnh hưởng đến công tác TT,HT tại Thái Nguyên	55
<i>3.2.3.1. Môi trường pháp lý</i>	55
<i>3.2.3.2. Môi trường địa phương</i>	55
<i>3.2.3.3.Nhân tố thuộc về Cục thuế Thái Nguyên</i>	55
<i>3.2.3.4.Nhân tố người nộp thuế</i>	56
<i>3.2.3.5. Các ban, ngành liên quan</i>	56
3.3. Kết quả điều tra về công tác TT,HT người nộp thuế tại tỉnh Thái Nguyên.	56
3.3.1. Kết quả điều tra qua các số liệu lưu trữ tại Cục thuế Thái Nguyên	57
<i>3.3.1.1.Công tác tuyên truyền thuế</i>	57
<i>3.3.1.2.Công tác hỗ trợ NNT</i>	57
3.3.2. Kết quả điều tra đối với cán bộ thực hiện công tác TT,HT tại cơ quan thuế	58
<i>3.3.2.1. Thông tin về người được hỏi</i>	58
<i>3.3.2.2. Kết quả điều tra về công tác TT, HT NNT</i>	58
3.3.3 Kết quả điều tra mức độ thoả mãn của NNT về chất lượng công tác TT,HT NNT.	64
<i>3.3.3.1. Thông tin về người được hỏi</i>	65
<i>3.3.3.2. Kết quả điều tra mức độ thoả mãn của DN về công tác TT,HT</i>	67

NNT.

3.3.4. So sánh kết quả điều tra đánh giá về công tác TT,HT NNT giữa cán bộ thực hiện công tác TT,HT tại cơ quan thuế và nhân viên làm kế toán thuế tại DN.	72
3.4. Nhận xét về công tác tuyên truyền, hỗ trợ NNT trong việc thực hiện cơ chế TKTN thuế ở Thái Nguyên	73
3.4.1 Những mặt đã làm được	73
3.4.2. Những mặt còn hạn chế và nguyên nhân	76
CHƯƠNG 4. MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN, HỖ TRỢ NNT TRONG CƠ CHẾ TKTN THUẾ TẠI THÁI NGUYÊN	81
4.1. Quan điểm định hướng	81
4.1.1 Mục tiêu tổng quát phát triển công tác TTHT tại Thái Nguyên	81
4.1.2. Mục tiêu cụ thể	81
4.2. Các giải pháp, kiến nghị góp phần nâng cao hiệu quả công tác TT,HT NNT trong điều kiện tự khai, tự nộp thuế tại Thái Nguyên	82
4.2.1. Các giải pháp cụ thể	82
<i>4.2.1.1. Tăng cường chất lượng TTHT của Cục thuế Thái Nguyên</i>	82
<i>4.2.1.2. Giải pháp với NNT</i>	88
<i>4.2.1.3. Phối hợp với các ban ngành, tổ chức, cá nhân khác trong toàn tỉnh.</i>	88
<i>4.2.1.4. Các giải pháp khác</i>	89
4.2.2. Kiến nghị	91
4.2.3. Những hạn chế nghiên cứu và vấn đề đặt ra cần tiếp tục nghiên cứu để hoàn thiện công tác TT,HT NNT tại Thái Nguyên	92
KẾT LUẬN	93
PHỤ LỤC	
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

Ký hiệu chữ viết tắt	Nguyên văn chữ viết tắt
NNT	Người nộp thuế
SAS	Hệ thống tự khai tự nộp
TTHT	Tuyên truyền hỗ trợ
TKTN	Tự khai tự nộp
iHTKK	Nộp hồ sơ khai thuế qua mạng internet
TTHC	Thủ tục hành chính
VAT	Thuế giá trị gia tăng
TNDN	Thuế thu nhập doanh nghiệp
TNCN	Thuế thu nhập cá nhân
HĐH	Hiện đại hoá
TNHH	Trách nhiệm hữu hạn
CTCP	Công ty cổ phần
DNTN	Doanh nghiệp tư nhân

DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU